

УДК 657.37

JEL M15, E22

DOI 10.32782/2786-765X/2023-2-9

Яструбський М.Я.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8032-4501>

Сяосун Чжен

докторант
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6388-3619>

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: НАЦІОНАЛЬНІ ВИМОГИ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Фінансова звітність є важливим інструментом управління суб'єктом господарювання. Для ефективного управління підприємством необхідна оперативна, достовірна інформація, на основі якої приймаються управлінські рішення. Оскільки входження України до європейського політичного, економічного та правового простору є на повістку дня національної зовнішньої та внутрішньої політики держави, закономірно виникає необхідність адаптації українського законодавства до законодавства ЄС. Важливим чинником гармонізації українського правового простору в рамках ЄС є приведення правил ведення бухгалтерського обліку й звітності до міжнародних стандартів, що й досягається з запровадженням в облікову практику Міжнародних стандартів фінансової звітності, Звіту про управління тощо. Однак процес розвитку облікової діяльності потребує подальших дієвих кроків, особливо це відчутно в кризовий період, коли приходиться долати зовнішні загрози та мобілізувати ресурси для досягнення успіху. Залучення іноземних інвестицій неминуче пов'язане з налагодженням продукування оперативної, якісної фінансової звітності. Такого результату можна досягнути завдяки забезпеченню формування електронної фінансової звітності на регулярній основі. Актуалізується питання не просто адаптації українського законодавства й інтеграції України до Європейського Союзу, а включення європейську економічну систему й набуття переваг її організування завдяки впровадженню в практику реальної економіки перспективних інформаційно-економічних моделей функціонування суб'єктів господарювання з використанням в обліково-аналітичній практиці прогресивних технологій. Зрозуміло, що означений процес включає низку послідовних етапів, проходження яких дозволяє формувати очікувані результати. В нашому випадку таким результатом має бути формування й функціонування електронної бази даних показників фінансової звітності. Оперативна інформація про поточний фінансово-економічний і майновий стан має бути максимально наближена до результуючих показників оприлюдненої фінансової звітності.

Ключові слова: фінансова звітність, цифровий простір, Міжнародні стандарти фінансової звітності, електронна звітність, організація електронного документообігу, інвестиції.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення значно зростає роль інформаційної підтримки в обґрунтуванні управлінських рішень. Основним джерелом інформації для державних інституцій, інвесторів, власників і засновників підприємств та інших суб'єктів господарювання є дані фінансової звітності. Власне результати досліджень, проведених групою економістів ще на початку ХХ століття й покладенні в основу «Кембріджського рівняння» [1], залишаються актуальними й зараз. Маємо ситуацію, коли на передній план висувається актуальність достовірних даних фінансової звітності, як запобіжного чинника економічних кризових явищ. Досягнення поставлених цілей реалізується на глобальному рівні поетапно: через стандартизацію показників фінансової звітності, самих звітних форм, алгоритмів оцінки й розрахунків тощо. Однак реалізація перелічених задач

залишає місце для похибок через квантову природу одержаної інформації показників фінансової звітності. Оперативна реакція на явища і процеси можлива за умов володіння оперативною інформацією. Цим фактором актуалізується потреба в осмисленні побудови моделі формування електронної фінансової звітності на неперервній основі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці фінансової звітності підприємств присвячено багато публікацій науковців, економістів, фахівців реальної економіки. Маємо низку законодавчих документів і нормативних документів, які регламентують порядок формування фінансової звітності. Так, Чала Г.О. розкриває проблематику походження звітності [2]. Смірнова О. досліджує фінансову звітність в історичній ретроспективі [3]. Савчук Т.В. розкриває якісні характеристики фінансової звітності [4].

Польова Т.В. розглядає фінансову звітність в ракурсі основоположних елементів облікової системи й системи менеджменту підприємства [5]. Яструбський М.Я. розглядає фінансову звітність як важливу складову розвитку обліку [6] в контексті міжнародних інтеграційних процесів [7]. Кононенко Л.В. розглядає звітність підприємств за умов сталого розвитку [8] та в умовах використання сучасного інформаційного забезпечення [9]. Буткевич О.В. досліджує вплив цифрових технологій на організацію обліку, оподаткування і звітності [10]. Юрченко В.В. розкриває тенденції розвитку й гармонізації податкових систем країн-членів ЄС [11], що передбачає узгодженість систем звітності. Водночас маємо документи міжнародних інституцій [12], спрямованих на інтеграцію звітності різних країн світу у глобальну світову економічну систему. Таким чином, маємо достатньо широкий спектр досліджень, присвячених різносторонньому осмисленню фінансової звітності. Водночас виникає нагальна потреба формування інтегральної моделі фінансової звітності, яка задовольняла б глобалізаційним процесам у світовій економіці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кожне підприємство формує і подає різні форми звітності: фінансову, податкову, статистичну і управлінську. Користувачами звітної інформації є державні інституції, власники і засновники підприємств, управлінський персонал. Фінансова, податкова і статистична форми звітності є стандартизованими і їх форми й порядок заповнення регламентовані відповідними документами. З огляду на різноманітність форм діяльності управлінську звітність держава не регламентує, більше того – така звітність має конфіденційний характер. Ми зосередимо увагу на офіційній звітності, яка підлягає оприлюдненню і затребувана як зовнішніми так і внутрішніми користувачами. До такої належить власне фінансова звітність.

Актуальність дослідження фінансової звітності вмотивована стрімкими змінами в економічному житті на державному й глобальному рівнях. Економічні процеси набувають все більшого масштабування. Тобто маємо тенденцію переплетень економік різних країн незалежно від їх соціально-економічного устрою й інших впливових чинників. Це стосується як великих підприємств, так і підприємств малого бізнесу, не говорячи уже про транснаціональні корпорації.

Фінансову звітність зобов'язані складати на підставі даних бухгалтерії усі підприємства. Така вимога передбачена ст. 11 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність

в Україні» [13]. Загалом в Україні розроблено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», яке регламентує склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів [14]. Згідно з «Порядком подання фінансової звітності» [15], така звітність подається органам, до сфери управління яких належать респонденти, а також трудовим колективам на їх вимогу, власникам чи засновникам відповідно до установчих документів, й іншим органам та користувачам, зокрема органам державної статистики. Водночас фінансова звітність надсилається органам Державного казначейства стосовно використання бюджетних асигнувань, одержаних з державного бюджету. Якщо мали місце асигнування з місцевих бюджетів, то щодо використання одержаних асигнувань подається фінансова звітність фінансовим органам місцевих органів самоврядування: райдержадміністрацій, міськвиконкомів та фінансовим управлінням обласних і міських держадміністрацій. Однак суб'єкт господарювання може скласти фінансову звітність відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), водночас суб'єкти держсектору складають її виключно згідно з НП(С)БО в державному секторі. Така диференціація вмотивована різноманітністю інформаційного наповнення звітних форм, які повинні відображати об'єктивну, зібрану інформацію. За критерієм обсягу відображеної інформації фінансова звітність може відображати тільки показники конкретного підприємства – це звичайна звітність. Якщо ж мова йде про показники загального майнового стану та результатів діяльності групи підприємств, тоді маємо справу з консолідованою фінансовою звітністю.

Важливою тенденцією розвитку звітності на теперішньому етапі є її оцифрування. Це дозволяє значно скоротити витрати часу бухгалтерів на роботу з документами. Підприємства можуть формувати звіти у використовуваному для ведення поточного обліку бухгалтерському програмному забезпеченні, яку і відправляють за допомогою системи Internet. Актуально, що електронна звітність, будучи невід'ємною необхідністю організації обліку, заощаджує час на опрацювання облікової інформації, а оцифрування обліково-звітних процедур значно полегшує роботу бухгалтерів і гарантує автоматичну перевірку документів на виявлення помилок. Очевидно, що запровадження електронної звітності спрощує насамперед підприємцям і юридичним особам ведення бізнесу.

З боку держави максимально реалізуються програми щодо можливості подання електронної звітності. Актуально, що подання звітності в електронному вигляді має багато переваг як для платників податків, так і для податкової служби. Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» встановлено основні організаційно-правові засади електронного документообігу й використання електронних документів, включаючи подання податкової звітності, одночасно з якою подається й фінансова.

Однак запровадження оцифрування звітної інформації має ще й зобов'язальну сторону. Відповідно до вимог міжнародних договорів Україна здійснює обмін офіційною державною статистичною інформацією із статистичними службами іноземних держав, органами статистики Європейського Союзу й міжнародних організацій. Такий обмін здійснюється через центральний орган виконавчої влади з питань статистики. На сьогодні ним є Державна служба статистики України (Держстат). В рамках двостороннього та багатостороннього співробітництва із міжнародними організаціями й статистичними службами іноземних держав Держстат ініціює, організовує та проводить заходи у сфері статистики, що становлять спільний інтерес. Особливо це актуально в умовах сьогодення, коли Україна консолідує всі ресурси для подолання загроз різного характеру і масштабності. Стратегічно таке міжнародне співробітництво у сфері офіційної статистики спрямовується насамперед на забезпечення стабільності, ефективності та професійності незалежної національної статистичної системи. Відбувається процес гармонізації із статистичною системою Європейського Союзу і діючими міжнародними стандартами організування статистичної інформації. Означені процеси є дієвими власне за умов оцифрування облікових даних. Тому держава не може обмежуватись лише агітаційними заходами.

З початку 2023 року вступив у силу Закон України «Про офіційну статистику». Власне статтею 10 зазначеного Закону передбачено, що фінансова і статистична звітність має подаватись виключно в електронній формі. Подача звітності забезпечується за допомогою безкоштовного онлайн-сервісу «Кабінет респондента», який функціонує цілодобово і не потребує інсталяції програмного забезпечення. Тобто акцент робиться на максимально спрощений варіант звітування, який не потребує спеціальної технічної підготовки персоналу й спеціалізованого обслуговування

процесу. За порушення порядку оприлюднення фінансової чи консолідованої звітності, яка подається разом з аудиторським звітом, передбачений штраф в розмірі від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17000 до 34000 грн). Повторне протягом року порушення порядку звітування передбачає накладення подвійного розміру зазначеного штрафу, тобто від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34000 до 51000 грн).

Одним з ключових питань, яке актуалізується при роботі з даними, є їх достовірність і своєчасність. Власне тому на порядок денний в процесі реформування виноситься якість офіційної державної статистичної інформації за ознаками актуальності, точності і надійності, своєчасності і пунктуальності, узгодженості і порівнянності, а також доступності і ясності [16]. В кінці 2022 р. Державна служба статистики України оприлюднила перелік форм державних статистичних спостережень та фінансової звітності, який містить 85 форм звітів, із них 74 статистичних та 11 фінансових.

Варто зазначити, що загалом фінансова звітність підприємств не представляє собою комерційної таємниці, а наведені у ній дані не є конфіденційною інформацією та не належить до інформації з обмеженим доступом. Періодичність складання такої звітності може бути річною або проміжною (I квартал, перше півріччя, дев'ять місяців).

Порядок подання фінансової звітності, складеної за МСФЗ, аналогічний порядку подання консолідованої звітності. Затверджені НП(С)БО1 чинні форми фінансової звітності та їх характеристики наведені у табл. 1.

Україна зорієнтована на входження в Європейський Союз, що є пріоритетним напрямком соціально-економічного розвитку, а отже на повістці денній є входження у єдиний європейський ринок. Зрозуміло, що ЄС приділяє велику увагу уніфікації й сумісності фінансової звітності. Після запровадження МСФЗ, метою якого було й залишається узгодженість показників фінансової звітності в усьому світі з метою задоволення потреб різних її користувачів, процес удосконалення перейшов у наступну фазу – оцифрування звітних даних з метою одержання оперативної й достовірної інформації про фінансово-майновий стан суб'єктів господарювання, їх об'єднань, а також регіональних фінансово-економічних характеристик. Така інформація дає можливість оперативної оцінки економічного потенціалу в ієрархічному розрізі з довільним ступенем деталізації.

Таблиця 1

Перелік і характеристики форм фінансової звітності на прикладі 2022–2023 рр.

Назва форми	Категорія респондента	Термін звітування			
		До органів ДПС		Держстат	
		проміжна	річна	проміжна	річна
ЗВИЧАЙНА ЗВІТНІСТЬ	Великі та середні підприємства	ХАРАКТЕРИСТИКИ			
Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»		Протягом 40 календарних днів (к. днів), що настають за звітним кварталом, у складі декларації	Не пізніше 1 березня 2022 (2023) року у складі декларації, розрахунку ЧЧПД	Не пізніше 30-го числа місяця, що настає за звітним кварталом	Не пізніше 28 лютого 2022 (2023) року.
Форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямими методом)» (або Форма № 3-н «Звіт про рух грошових коштів (за непрямыми методом)»), Форма № 4 «Звіт про власний капітал»;		Не подається	Не пізніше 10 червня 2022 (2023) року – повний комплект звітності разом з аудиторським звітом	Не подається	повний комплект звітності до 1 червня 2022 (2023) р.
КОНСОЛІДОВАНА ЗВІТНІСТЬ		ХАРАКТЕРИСТИКИ			
Форма № 1-к «Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)», Форма № 2-к «Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»		Не подається	Не подається	Не пізніше 45 днів після закінчення звітного кварталу	Не пізніше строків оприлюднення фінзвітності – до 30 квітня 2022 (2023) року, до 1 червня 2022 (2023) року, залежно від категорії підприємства – повний комплект звітності
Форма № 3-к «Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» (або № 3-кн «Консолідований звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)»), Форма № 4-к «Консолідований звіт про власний капітал»	Не подається	Не пізніше 10 червня 2022 (2023) року – повний комплект звітності разом з аудиторським звітом	Не подається		
Форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» Форма № 6 «Додаток до приміток до річної фінансової звітності (Інформація за сегментами)».	Не подається	У складі повного комплексу річної звітності	Не подається	У складі повного комплексу річної звітності	
ЗВІТНІСТЬ МАЛОГО ТА МІКРОПІДПРИЄМСТВА					
Фінансова звітність малого підприємства: Форма № 1-м «Баланс», Форма № 2-м «Звіт про фінансові результати»	Мале підприємство (за винятком платників єдиного податку третьої групи); Представництво іноземного суб'єкта господарської діяльності	до 40 к. днів, що настають за звітним кварталом, у складі декларації	Не пізніше 1 березня 2022 (2023) року в складі декларації	Не подається	Не пізніше 28 лютого 2022 (2023) року
Фінансова звітність мікропідприємства: Форма № 1-мс «Баланс», Форма № 2-мс «Звіт про фінансові результати»	Мікропідприємство Непідприємницьке товариство Платники єдиного податку третьої групи	до 40 к. днів, що настають за звітним кварталом, у складі декларації	Не пізніше 1 березня 2022 (2023) року в складі декларації	Не подається	Не пізніше 28 лютого 2022 (2023) року

Як підтвердження наведеної думки можна навести приклад запровадження в Україні у 2015 р. системи електронного адміністрування (СЕА) ПДВ. Як показала практика, завдячуючи функціонуванню СЕА держава отримує оперативні, регулярні надходження в бюджет через механізм реєстрації електронних податкових накладних, що пов'язано з необхідністю поповнення реєстраційних рахунків ПДВ суб'єкта господарювання в органах Державного казначейства. Водночас відійшли у небуття зловживання, пов'язані із відшкодуванням податкового кредиту. В свою чергу платники ПДВ отримали вигоди, пов'язані з оцифруванням облікового процесу розрахунків з ПДВ.

Розроблення й запровадження моделі формування електронної фінансової звітності дасть можливість отримувати звітні показники не лише квантово: поквартально чи за результатами річного звітного періоду. Користувачі фінансової звітності зможуть отримувати оперативну інформацію на основі даних електронного документообігу, що є основою формування власне електронної фінансової звітності. В такому випадку наведені у табл. 1 характеристики фінансової звітності набудуть якісно іншого змісту й форми.

Досягнення поставлених задач реалізується як через прямі, так і опосередковані методи. Доказовістю означеної думки є практика, яка застосовується, знову ж таки, в системі оподаткування. Запровадження справляння податку на майно породило необхідність подачі звітної форми № 20-ОПП [17], що містить вичерпну інформацію про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані

з оподаткуванням вказаним податком. Таким чином органи ДПС отримують можливість контролю за об'єктами оподаткування через звірку сумісності оперативних даних форми № 20-ОПП із зазначеними платником податку показниками податкової декларації.

Висновки. Підсумовуючи висвітлене, можна зробити такі висновки.

Оцифрування фінансової звітності є неминучим етапом розвитку обліково-звітного процесу суб'єктів господарювання.

Неминучість переходу до електронної форми подання фінансової звітності вмотивована як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками.

Розроблення та адаптація моделі цифрової фінансової звітності повинно враховувати особливості діяльності суб'єктів господарювання, їх приналежності до категорії комерційних підприємств, бюджетних організацій.

Просування ідеї запровадження цифрової фінансової звітності напряму пов'язане з популяризацією електронного документообігу, як зручного інструменту обліково-аналітичного забезпечення суб'єкта господарювання.

Оцифруванню фінансової звітності передує стандартизація показників, що формують звітні форми.

Реалізація перелічених задач дозволить отримувати оперативну інформацію про фінансово-економічний і майновий стан суб'єкта господарювання.

Однак на шляху тотального оцифрування звітності існують окремі перешкоди, які потребують опрацювання. Насамперед – це підвищення професійного рівня фахівців і необхідність додаткових фінансових вкладень у процес автоматизації електронної звітності.

Бібліографічний список

1. Дзьобак В. Справжня причина світової економічної кризи. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2009/05/14/193016/> (дата звернення: 17.08.2023).
2. Чала Г.О. Проблема походження звітності. *Наука і правоохорона*. 2013. № 3 (21). С. 223–229.
3. Смірнова О., Стадник М. Фінансова звітність: історичний аспект розвитку та сучасні орієнтири. *Інститут бухгалтерського обліку. Контроль та аналіз в умовах глобалізації. Міжнародний збірник наукових праць*. 2014. Випуск 2. С. 116–119.
4. Савчук Т.В. Якісні характеристики фінансової звітності. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Ужгород, 16 квітня 2020 р.). Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. С. 251–253.
5. Польова Т.В., Дружина А.В. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7458> (дата звернення: 22.08.2023).
6. Yastrubskyy M. Motivations and constituents of the accounting development in Ukraine. *Annales. Sectio H. Oeconomica*. Uniwersytet Marii Curie – Skłodowskiej, XLVI (4), 2012. P. 891–900.
7. Яструбський М.Я. Розвиток обліку в Україні в контексті міжнародних інтеграційних процесів. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. *Вісник Національного ун-ту «Львівська політехніка»*. 2012. № 721. С. 269–274.
8. Кононенко Л.В., Сисоліна Н.П., Чумаченко О.С. Звітність підприємств в умовах сталого розвитку: сучасний стан, проблеми, перспективи, інформаційне забезпечення. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. Вип. 6(39). С. 179–185.

9. Кононенко Л.В., Назарова Г.Б., Оришака О.В. Організація обліку і аудиту розрахунків за податками та платежами в умовах використання сучасного інформаційного забезпечення. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2020. Вип. 1-2. С. 202–210. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2020_1-2_19 (дата звернення: 22.08.2023).
10. Буткевич О.В. Вплив цифрових технологій на організацію обліку розрахунків за податковими платежами. *Економічний простір*. 2021. № 169. С. 192–195. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/169-17>
11. Юрченко В.В. Сучасні тенденції розвитку та гармонізації податкових систем країн європейського союзу. Вектори для України. *Ефективна економіка*. 2013. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2651>
12. Прес-реліз. Світовий банк допомагає поліпшити фінансову звітність в Східній Європі. URL: <http://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2013/10/01/world-bank-helps-improve-financial-reporting-in-eastern-europe>
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV.
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73.
15. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.00 № 419.
16. Про офіційну статистику : Закон України від 16.08.2022 № 2524-IX.
17. Порядок заповнення та подання Повідомлення про об'єкти оподаткування, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність, за формою 20-ОПП. URL: <https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/470314.html>

References

1. Dzobak V. Spravzhnya prychyna svitovoyi ekonomichnoyi kryzy [The real cause of the world economic crisis]. Available at: <https://www.epravda.com.ua/publications/2009/05/14/193016/> (accessed August 17, 2023).
2. Chala H.O. (2013) Problema pokhodzhennya zvitnosti [The problem of the origin of reporting]. *Nauka i pravookhorona*, no. 3 (21), pp. 223–229.
3. Smirnova O., Stadnyk M. (2014) Finansova zvitnist: istorychnyy aspekt rozvytku ta suchasni oriyentyry [Financial reporting: historical aspect of development and modern guidelines]. *Instytut bukhhalterskoho obliku. Kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsiyi. Mizhnarodnyy zbirnyk naukovykh prats*, no. 2, pp. 116–119.
4. Savchuk T.V. (April 16, 2020) Yakisni kharakterystyky finansovoyi zvitnosti [Qualitative characteristics of financial reporting]. Suchasnyy stan ta perspektyvy rozvytku obliku, analizu, audytu, zvitnosti i opodatkovannya v umovakh yevrointehratsiyi: tezy dopovidey II Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi internet-konferentsiyi. Uzhhorod: Vydavnytstvo UzhNU "Hoverla", pp. 251–253.
5. Polova T.V., Druzhyna A.V. (2019) Finansova zvitnist yak element systemy upravlinnya pidpryyemstvom [Financial reporting as an element of the enterprise management system]. *Efektivna ekonomika*, no. 11. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7458> (accessed August 22, 2023).
6. Yastrubskyy M. (2012) Motivations and constituents of the accounting development in Ukraine. *Annales. Sectio H. Oeconomia*. Uniwersytet Marii Curie – Sklodowskiej, XLVI (4), P. 891–900.
7. Yastrubskyy M.Ya. (2012) Rozvytok obliku v Ukrayini v konteksti mizhnarodnykh intehratsiynykh protsesiv. Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukrayini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku [Development of accounting in Ukraine in the context of international integration processes. Management and entrepreneurship in Ukraine: stages of formation and problems of development]. *Visnyk Natsionalnoho un-tu "Lvivska politekhnika"*, no. 721, pp. 269–274.
8. Kononenko L.V., Sysolina N.P., Chumachenko O.S. (2021) Zvitnist pidpryyemstv v umovakh staloho rozvytku: suchasnyy stan, problemy, perspektyvy, informatsiyne zabezpechennya [Enterprise reporting in conditions of sustainable development: current state, problems, prospects, information support]. *Tsentrálnoukrayinskyy naukovyy visnyk. Ekonomichni nauky*, no. 6(39), pp. 179–185.
9. Kononenko L.V., Nazarova H.B., Oryshaka O.V. (2020) Orhanizatsiya obliku i audytu rozrakhunkiv za podatkami ta platzhamy v umovakh vykorystannya suchasnoho informatsiynoho zabezpechennya [Organization of accounting and auditing of tax and payment calculations using modern information support]. *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*, no. 1-2, pp. 202–210. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2020_1-2_19 (accessed August 22, 2023).
10. Butkevych O.V. (2021) Vplyv tsyfrovyykh tekhnolohiy na orhanizatsiyu obliku rozrakhunkiv za podatkovyimi platzhamy [The impact of digital technologies on the organization of accounting for tax payments]. *Ekonomichnyy prostir*, no. 169, pp. 192–195. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/169-17>
11. Yurchenko V.V. (2013) Suchasni tendentsiyi rozvytku ta harmonizatsiyi podatkovykh system krayin yevropeyskoho soyuzu. Vektory dlya Ukrayiny [Modern trends in the development and harmonization of tax systems of the countries of the European Union. Vectors for Ukraine]. *Efektivna ekonomika*, no. 12. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2651>

12. Pres-reliz. Svitovyy bank dopomahaye polipshyty finansovu zvitnist v Skhidniy Yevropi [Press release. The World Bank is helping to improve financial reporting in Eastern Europe]. Available at: <http://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2013/10/01/world-bank-helps-improve-financial-reporting-in-eastern-europe>
13. Pro bukhhaltersky oblik ta finansovu zvitnist v Ukrayini: Zakon Ukrayiny vid 16.07.1999 r. № 996-XIV [In accounting and financial reporting in Ukraine: Law of Ukraine dated July 16, 1999 No. 996-XIV].
14. Natsionalne polozhennya (standart) bukhhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoyi zvitnosti": Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny № 73 vid 07.02.2013 [National regulation (standard) of accounting 1 "General requirements for financial reporting" Order of the Ministry of Finance of Ukraine 02.07.2013 No. 73].
15. Pro zatverdzhennya Poryadku podannya finansovoyi zvitnosti: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 28.02.00 № 419 [On the approval of the procedure for submitting financial statements Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated February 28, 2000 No. 419].
16. Pro ofitsiynu statystyku: Zakon Ukrayiny vid 16.08.2022 № 2524-IX [On official statistics Law of Ukraine dated August 16, 2022 No. 2524-IX].
17. Poryadok zapovnennya ta podannya Povidomlennya pro obyekty opodatkovannya, povyazani z opodatkovannyam abo cherez yaki provadytsya diyalnist, za formoyu 20-OPP [The procedure for filling out and submitting Notifications about taxation objects related to taxation or through which activities are carried out, in form 20-OPP]. Available at: <https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/470314.html>

Стаття надійшла до редакції 23.08.2023

Mykhailo Yastrubskyy

Doctor of Economic Science, Professor,
Professor of the Department of Management
and International Entrepreneurship
Lviv Polytechnic National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8032-4501>

Xiaosong Zheng

Doctoral Student
Lviv Polytechnic National University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-4264-5843>

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF ENTERPRISE REPORTING: NATIONAL REQUIREMENTS AND FOREIGN EXPERIENCE

Objective. Financial statements are an important tool for managing a business entity. **Results.** Effective management of an enterprise requires timely, reliable information on which to base management decisions. Since Ukraine's accession to the European political, economic and legal space is on the agenda of the country's national foreign and domestic policy, it is natural to adapt Ukrainian legislation to EU legislation. An important factor in the harmonization of the Ukrainian legal space within the EU is the alignment of accounting and reporting rules with international standards, which is achieved through the introduction of International Financial Reporting Standards, the Management Report, etc. into accounting practice. However, the process of developing accounting activities requires further effective steps, especially in times of crisis, when it is necessary to overcome external threats and mobilize resources to achieve success. Attracting foreign investment is inevitably linked to the production of timely, high-quality financial statements. This can be achieved by ensuring that electronic financial statements are prepared on a regular basis. The issue of not just adapting Ukrainian legislation and Ukraine's integration into the European Union, but also of integrating into the European economic system and gaining the benefits of its organization through the introduction of promising information and economic models of business entities' functioning in the real economy with the use of advanced technologies in accounting and analytical practice, is becoming more and more relevant. It is clear that this process includes a number of successive stages, the passage of which allows to form the expected results. In our case, this result should be the formation and operation of an electronic database of financial reporting indicators. **Practical significance.** Operational information on the current financial, economic and property status should be as close as possible to the resulting indicators of the published financial statements.

Keywords: financial reporting, digital space, International Financial Reporting Standards, electronic reporting, electronic document management, investments.